

Ryhmä: 1

FCI:n numero: ei FCI-rotu
Hyväksytty: CMKU 28.10.1984
Kennelliitto 22.1.2013

Suomen Kennelliitto-
Finska Kennelklubben ry

TSEKINPAIMENKOIRA (CHODSKY PES)

1/5

Alkuperämaa: Tsekki

KÄYTTÖTARKOITUS: Käyttö- ja palveluskoira

FCI:N LUOKITUS: Ei FCI-rotu

LYHYT HISTORIAOSUUS: Rodun alkujuuret ulottuvat kauas historiaan.

Chodskon alueesta on olemassa lukuisia kuvia ja kirjallisia kuvauksia, joissa esiintyy koiria. Kirjoituksissaan Chodskosta 1864 J.A. Gabriel kutsui paikallisia asukkaita nimellä "koirapäät", koska heidän kaulariipuksensa esittivät heidän kotiensa uskollista vartijaa. Riipuksissa oli sivukuvassa alueen tyypillisen paimenkoiran pää, jolla oli kaulan ympärillä pitempi karvoitus. Sama pitkäkarvainen, uskollinen paimenkoira ja kodin vartija on kuvattu A. Jirásekin kirjoittamassa ja Mikoláš Alšín kuvittamassa romaanissa "Koirapäät". Myös kirjailija Jindř. Šimon Baar kuvaili teoksissaan (1923-1924) Chodskon Šumavan seudun koiria, joita hän kutsui nimellä "Chodský". Nämä tyypiltään tasapainoiset, hyvin sitkeät koirat vartioivat pihapiiriä, suojelivat isäntiensä omaisuutta ja autoivat karjan ajamisessa kokoon. Ei tietenkään voida väittää, että nämä lähteet kertovat juuri nykyisen tsekinpaimenkoiran alkuperästä, mutta ne ovat historiallisia lähteitä, jotka todistavat vakiintuneen paimenkoiratyyppin olemassaolosta Tsekinmaan alueella.

YLEISVAIKUTELMA: Keskikokoinen, paimenkoiratyyppinen, rungoltaan suorakaiteen muotoinen koira. Karva on pitkä ja runsas pohjavilla tekee siitä säänkestävää ja suojaavaa. Rakenteeltaan erittäin tasapainoinen ja sopusuhtainen, kokonaisuutena tiivis ja sulavalinjainen. Rodun tyypillisiä tuntomerkkejä ovat hyvä ryhti ja pienet korvat, linjakas kaula ja erottuva säkä sekä tuuhea runsas turkki. Kevyet ja

Pohjoismainen Kennelunioni
Dansk Kennel Klub
Hundarektarfélag Islands
Norsk Kennel Klub
Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben
Svenska Kennelklubben

vapaat liikkeet. Luonteeltaan erittäin eloisa, vailla merkkejä hermostuneisuudesta. Erittäin kiintynyt perheeseensä, erityisesti lapsiin. Vieraita kohtaan pidättyväinen, mutta uhattaessa voi puolustaa isäntäväkeään tai heidän omaisuuttaan raivokkaasti. Erinomainen vartio-, suojelu- ja seurakoira, joka suoriutuu vaativastakin koulutuksesta. Tsekinpaimenkoiralla on erinomainen hajuaiisti ja se käyttää hajuaiastiaan vaivattomasti ja innokkaasti. Käytännöllisen kokonsa ja helpon hallittavuutensa vuoksi se soveltuu opaskoiraksi. Hyvä hajuaiisti tekee siitä myös sopivan pelastustehtäviin ja lumivyörykoiraksi. Rodulla on myös paimennusvaistoa ja se sopii vetokoiraksi.

TÄRKEITÄ MITTASUHTEITA: Ihanteelliset mittasuhteet täysikasvuiselle koiralle ovat: Rungon pituus 110% säkäkorkeudesta. Rintakehän syvyys 49% säkäkorkeudesta. Kuono-osan pituus 46% pään koko pituudesta.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE: Eloisa, reaktioiltaan nopea mutta ei äkkiipikainen. Melko rauhallinen, tarkkaavainen, helposti käsiteltävä ja mukautuvainen. Vaatimaton ja sitkeä. Lapsirakas ja siksi miellyttävä perhekoira. Peloton, hyvähermoinen ja erityisen valpas vartioimaan. Erinomainen hajuaiisti.

PÄÄ: Pään tulee kokonaisuudessaan olla jalo ja kooltaan suhteessa runkoon. Se ei saa näyttää raskaalta eikä liian kevyeltä. Rodunomaiseen päähän kuuluu korvien oikea sijainti, asento, koko, muoto ja karvoitus.

Kallo: Litteä ja kapenee vähitellen silmiä kohti. Otsaurre hieman erottuva. Niskakyhmy ei selvästi erottuva mutta tunnettavissa. Kuono-osa hieman kallo-osaa lyhyempi. Kulmakaaret selvät mutta ei ulkonevat. Iho on tiivis ja sitä peittää lyhyt, tiheä, sileä karva.

Otsapenger: Ei liian loiva eikä voimakas.

Kuono: Hieman kallo-osaa lyhyempi. Kuononselkä suora, kallon ylälinjan kanssa lähes yhdensuuntainen. Kuono kapenee kiilamaisesti kirsua kohti.

Kirsu: Keskikokoinen, täyteläinen, mustapigmenttinen. Avoimet sieraimet.

Huulet: Tiiviit, kuivat, myös suupielet ovat tiiviit.

Leuat / hampaat / purenta: Ylä- ja alaleuka sopusuhtaiset, voimakkaat ja pitkät, kapenevat vähitellen kirsua kohti. Hampaat terveet, voimakkaat, puhtaanvalkoiset ja säännöllisessä rivissä. Leikkaava purenta, ts. ylähampaat koskettavat tiiviisti alahampaiden etupintaa. Täydellinen hampaisto.

Posket: Sileät ja lihaksistoltaan litteät, eivät ulkonevat, silmien alta kuivat.

Silmät: Keskikokoiset, väriltään ruskeat, mantelinmuotoiset, kirkkaat, hieman vinoasentoiset. Eivät ulkonevat eivätkä syvälle painuneet. Ilme tarmokas mutta miellyttävä. Tiiviit silmäluomet.

Korvat: Pienet, pystyt, eteenpäin suuntautuneet, korkealla ja lähellä toisiaan sijaitsevat. Muodoltaan kolmiomaiset, tyvestä leveämmät ja kärjestä joko terävät tai hieman pyöristyvät. Korvia peittää pitkä, tiheä karva joka muodostaa hapsuja, erityisesti korvien tyvessä ja korvalehden reunassa.

KAULA: Asennoltaan ja muodoltaan sulava, pitkä ja hyvin taipuisa. Kaula paksu-
nee hieman lapoja kohti. Kaula on 45°:n kulmassa vaakatasoon. Kaulaa peittää
pitkä, paksu karva.

RUNKO: Rungon tulee kokonaisuutena päästä häntään saakka muodostua sarjasta
sulavia kaaria. Rungon pituuden tulee olla hieman säkäkorkeutta suurempi.

Rintakehä: Poikkileikkaukseltaan soikea, yläosasta leveämpi kaveten alaosaa
kohti. Rintakehä ei ulotu kyynärpäiden alapuolelle. Kylkiluut ovat hieman kaartu-
vat, mutta eivät tynnyrimäiset.

Eturinta: Täyteläinen, kohtuullisen lihaksikas.

Selkä: Suora, kiinteä, ei liian pitkä, säkä hieman erottuva.

Lanneosa: Lyhyt, joustava ja tiivis, ei köyristyvä.

Lantio: Laskee tasaisesti hieman häntää kohti.

Vatsa: Kiinteä, vatsaviiva ylösvetäytyvä.

HÄNTÄ: Levossa ja liikkeessä asennoltaan luonnollinen, hieman kaartuva. Koiran
ollessa kiihtynyt häntä kohoaa selkälinjan tasolle. Häntä on tuuhean karvan peittä-
mä ja ulottuu kintereisiin. Häntää ei ty pistetä.

RAAJAT

ETURAAJAT: Lapaluu on asennoltaan viisto ja tiivisasetoinen. Olkaluu on pitkä
ja noin 90°:n kulmassa lapaluuhun nähden.

Kyynärpäät: Rungonmyötäiset, eivät sisä- eivätkä ulkokierteiset.

Kyynärvarret: Suorat. Hyvin kehittyneet, kuivat lihakset.

Välikämmenet: Lujat, pitkät eivätkä liian pystyt. Välikämmenen takaosaa peittää
tiheä, pitkä karva.

Etukäpälät: Keskikokoiset, muodoltaan soikeat. Tiiviit, joustavat päkiät, kaartuvat
ja tiivisasentoiset varpaat, lyhyet voimakkaat kynnet. Päkiät ja kynnet täysin pig-
mentoituneet.

TAKARAAJAT: Hyvät polvi- ja kinnerkulmat. Takaa katsottuna yhdensuuntaiset.

Reidet: Voimakkaat, lihaksikkaat. Reisien takaosaa peittää tiheä, pitkä karva.

Väljalat: Tiiviit.

Takakäpälät: Kuten etukäpälät.

LIIKUNTA: Luontainen liikkumistapa on matala ravi, jossa selkälinja pysyy
suorana. Liikkeet ovat kevyet, joustavat ja maatavoittavat.

IHO: Tiivis. Päkiöiden ja kynsien pigmentti on musta, näkyvät limakalvot tummat.

KARVAPEITE

Kuono-osassa, korvien kärjissä ja raajojen etupuolella karva on lyhyttä ja sileää, kaikkialla muualla koiraa peittää kiiltävä, pitkä, paksu, karhea karva, pituudeltaan 5–12 cm. Karvan tulee olla suoraa tai hieman laineikasta, kaulalla ja rinnassa tuuheaa ja muualla rungonmyötäistä. Hyvin kehittynyt aluskarva on lyhyempää ja pehmeämpää. Korvia peittää runsas karva, johon muodostuu hapsuja korvien tyvessä ja reunoissa. Karva on erityisen pitkää kaulassa, selän päällä ja takaraajojen takaosassa, missä se on hieman laineikasta. Häntä on tuuheaa ja hännän alapuolella karva on pitkää, hieman laineikasta.

VÄRI: Mustasta metallinmustaan, jossa mahdollisimman selkeät, syväkeltaiset värimerkit (black & tan). Muu kuin musta perusväri ei ole sallittu.

Värimerkkien sijainti:

- korvien reunassa ja sisäpuolella
- silmien yläpuolella
- poskissa, missä sulautuvat asteittain kurkussa olevaan tyypillisen kuunsirpimäiseen kuvioon
- rinnassa, mutta rintamerkkien tulee olla selvästi erillään kurkussa olevista merkeistä
- takaraajoissa reisien sisä- ja takapuolella sekä varpaista ylös kintereeseen asti
- eturaajoissa ranneniveleen saakka
- peräaukon ympärillä

Värimerkkejä voi myös olla alempana rinnassa, vatsassa ja hännässä, eikä niitä aina ole reisien takapuolella.

Toivotuimmat ovat selväräjäiset, kirkasväriset värimerkit, jotka sijaitsevat kuva-
tuissa paikoissa.

KOKO

Säkäkorkeus: Urokset 52–55 cm, nartut 49–52 cm, suurin sallittu poikkeama ±2cm.

Paino: Ihannepaino 18–25 kg.

VIRHEET: Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen ja hyvinvointiin.

- lyhytaskelinen liikunta
- liioiteltu tai puutteellinen otsapenger
- heikot leuat
- silmät eivät täysin tummanruskeat
- oikea-asentoiset mutta hieman pitkät korvat
- säkäkorkeus poikkeaa rotumääritelmästä enemmän kuin ±2 cm

- liian lyhyt tai pitkä selkä
- painunut tai liian jyrkkä välikämmen
- sivulle taipuva tai renkaaksi kiertyvä häntä
- lyhyehkö tai hyvin hienolaatuinen karva
- vaaleat (oljenkeltaiset) värimerkit
- liian lyhyt tai pitkä häntä
- värimerkkien puuttuminen korvista ja peräaukon ympäriltä
- rajoiltaan epäselvät värimerkit
- liian laajat tai pienet värimerkit päässä ja rinnassa
- pieni valkoinen laikku (korkeintaan 3 cm)

VAKAVAT VIRHEET:

- sisäänpainunut tai ulos työntyvä kirsu
- ulkonevat tai syvällä sijaitsevat silmät; vaaleanruskeat silmät
- korvien virheellinen asento tai sijainti; pehmeät korvat
- lyhyt kaula
- tynnyrimäinen tai litteä rintakehä
- ulkonevat tai sisäänpäin kiertyvät kyynärpäät
- pystyt tai löysät lavat
- notko tai köyry selkä
- sisä- tai ulkokierteiset kintereet (pihtikinttuisuus, länkisäärisyys)
- erittäin niukat takakulmaukset
- liioitellut takakulmaukset, jonka johdosta ylälinja laskee
- selän yli kiertyvä häntä
- kihara karva
- hyvin vaaleat värimerkit
- erittäin laajat värimerkit päässä ja rinnassa
- puuttuvat tai hyvin pienet värimerkit useissa kohdin

HYLKÄÄVÄT VIRHEET:

- vihaisuus tai liiallinen arkuus
- selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen
- täydellinen jalouden puute
- koko: urokset alle 50 cm tai yli 57 cm, nartut alle 47 cm tai yli 54 cm
- kaikki poikkeamat leikkaavasta purennasta (ylä- tai alapurenta, tasapurenta, epäsäännöllinen purenta)
- hammaspuutokset (alle 42 hammasta)
- vaaleat petolinnun silmät
- riippuvat tai kärjestään taittuneet korvat

- mikä muu tahansa turkin väri kuin musta keltaisin värimerkein
- värimerkit muualla kuin sallituissa paikoissa
- pigmentin puuttuminen kirsusta, ihosta tai limakalvoilta
- lyhytkarvaisuus, pohjavillan puuttuminen
- värimerkkien täydellinen puuttuminen
- kivespuutokset

HUOM. Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittynyttä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin.

Jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä, rakenteeltaan rodunomaisia koiria.